
Żurawia

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Południowe

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy rzek, jezior, stawów, kanałów, mórz (hydronimy)

Rok utworzenia nazwy: 1770

Opis

Żurawka - niewielka rzeczka płynąca niegdyś w kierunku ul. Książęcej.

Do 1921.07.05 taką samą nazwę nosiła dzisiejsza ul. Krakusa a do 1957.05.28 ul. Krasnoludków.

Ciekawostki

Ulica wytyczona została w 1766 roku na gruntach folwarku św. Krzyża przez geodetę Deutscha. Miała aż 18 metrów szerokości. Początkowo nosiła nazwę Do Stawu, jednak już w roku 1770 uzyskała dzisiejszą nazwę. Dziesięć lat później zwana też była Żórawieńcową od stawu Żórawieniec. W 1784 roku stało tu 20 dworców i domów drewnianych a także 1 murowany. Na rogu Kruczej stanął browar. W 1818 roku ulicę skrócono do dzisiejszego rozmiaru a w 1847 roku w całości wybrukowano. Po roku 1832 zaczęły powstawać tu domy murowane, choć boom budowlany trwał tu na przełomie XIX i XX w. W 1858 roku ulicę poszerzono po stronie północnej. Po wojnie ocalało większość kamienic, które, nawet jeśli zniszczone, dawały się odbudować. Rozebrano jednak aż 21 kamienic, z czego 5 było zupełnie nieuszkodzonych. W latach 70 XX w. zniszczono 3 kolejne kamienice (32, 34 i 36) aby zbudować parking.

Stan obecny:

Nr 1: Kamienica Krzemińskiego. Powstała w 1832 roku wg proj. A. Corazziego.

Nr 2: kamienica Juliana Fuchsa (drugi adres: Bracka 1). Zbudowana w latach 1865-6 w stylu klasycystycznym wg proj. Adolfa Wolińskiego. W 1944 roku spalona, odrestaurowana cztery lata później już bez oficyn, ale za to z półpięterkiem. W 1989 roku została wpisana do rejestru zabytków. W lokalu 43 mieści się Centrum Matrymonialne Czandra, w którym przez 5 lat pracowała Katarzyna Grochola.

Nr 4: kamienica. Powstała w 1906 roku wg proj. L. Panczakiewicza, niegdyś secesyjna.

Nr 6\12: Budynek biurowo-mieszkalny. Mieszczą się tu ciastkarnia Oaza, Jazz-bistro Nu, Cafe 6\12, gdzie wpadają często pracownicy Radia ZET. Z tyłu mieści się w Biurowcu Bliski Centrum, gdzie mieści się sama rozgłośnia Radia ZET.

Nr 24: kamienica. Zbudowana w 1911 roku wg proj. Edwarda Ebera, który zamieszkał tu wraz z żoną.

Nr 24a: kamienica. Zbudowana w 1911 roku wg proj. Edwarda Ebera.

Nr 26: kamienica. Zbudowana w 1911 roku wg proj. Edwarda Ebera. W tym miejscu od 1896 działała słynna w mieście wytwórnia gorsetów Anieli Godlewskiej.

Nr 33/35: biurowiec.

~ Nr 35: kamienica. Zniszczona w czasie okupacji hitlerowskiej. W latach `30 mieszkał w niej Jan Brzechwa wł. Jan Wiktor Lesman (1898-1966) - poeta, autor wielu utworów dla dzieci, tłumacz literatury rosyjskiej, z zawodu prawnik.

Nr 43: kamienica.

Nr 45: kamienica.

Nr 47: kamienica.

Data nadania nazwy: 1770 rok 1933.12.01 - 1949.03.26 część ulicy między Marszałkowską a Poznańską nosiła imię porucznika Tadeusza Józefa Żulińskiego, pierwszego komendanta POW.